Ն. 4695 — 1881 ՅՈՒԼԻՍ 15 ՉԱՐԵՆՊԻՀ — 22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒԼԻՍ 27 ՉԱՐԵՆՊԻՀ — Ն. 4695

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻ

Իսթանպոլ եւ ինչ
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 7
Կէս սէնէ մէճիտիյէ 4
Միայն " " 2

Պիր նիւսխէ 20 փարա։

Թաշրալար եւ ինչ
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 10
Կէս սէնէ, " 5
Բոլթա իւճրէթի պէտք այլ տիր։

20 ՓԱՐԱ.

Մասիսի Էջերեան

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պէրլինէի տէֆա եւ ինչ սաքիրը 3 ղ.
Իքինէի " " " 2 ղ.
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղ.

Իլան սրբասրնա գէոնուլմասան իլանաք ու իխթարաթքն սաքիրը 5 ղ.

Մէքթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան խամինէ եազիլիր Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնչիչէնպիհ-պազարընտա Իրոք խանընտա Ն. 41։

20 ՓԱՐԱ.

١٢٩٧ ԹԷՄՈՒԶ ١٥ — ١٢٩٨ ՐԱՄԱԶԱՆ ٩

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՏԻՒՆՔԻ ՐԷՄԻ ԴԱՊՈՒԼ

Պիր գաչ տէֆա սրը, պապը մուհիմմ սէպէպլէրէ մէպնի թէէխիր խիրմէ.քտէ օլան, միլլէթիմիզ Գալաթալիլէրի բաթրիյի ճէտիսի բիւթպէլու Ազարեան Մուհիտտին էֆէնտի հազրէթլէրինին, բաթրիդ.լիք մէմուրիեէթի ճէտիսէլէրինտէն տօլաեը հուզուրը հիւմայունը հազրէթի Բաթիշահիտէ ատէթտէն օլան ըէսմի գապուլէրի, տիւնքի կիւն քէմալի թանթանա վէ շաշաա իլէ վուգու պուլմուշ օլուպ, օլ պապտէ ալտրղրմզ մալիւմաթ չունատան իպարէթի տիր։

Նէյլէ քի, սաաթ սէքիզ պուչուգ բատտէլէրինտէ, թէչրիֆաթճը պէյ իլէ մալիւմ օլան սէրայ արապալարը վէ ամբար թէքբար կէօնտերիլիպ, բաթրիյի միւշարիլէյհ, վէ կէչէն կիւն իսիմլէրինի զիքր իթտիկիմիզ սէրբիսպօպօս վէ բիւգօպօսան հազարաթը, մէզքիւր արապալարա վէ էվվէլքի բիւգօպօսլարատան մաատա, քիրա իլէ թուվթուլմուշ օլան տիկէր պիր արապատա, Մարմարեան վէ Իորայէլեան բիւգօպօսլար, վէ միւթէպէլրանտէն տախի Կէօչէզատէ Յովսէփ պէյ վէ Մաքսիմզատէ Անտոն պէյ տիկէր պիր արապատա բաքիպ, վէ բաթրիդխանէ խատէմէլէրի տախի ամբարա տիւար օլարագ, տօղրուճա Եքլորզ սէրայը հիւմայունտա կիթմիշէր, վէ օրատա իքինճի մապէյնճի թարաֆինատան պիլիսթիգպալ, սէրայա կէօթիւրիւլթիւքլէրինտէ, պաշ մապէյնճի Համամ բաշա հազրէթլէրի թարաֆինատան իսթիդպալ օլունմուշլար, վէ բաթրիդ հազրէթլէրիյէ մանէթլէրի միւսաֆիր տօղունա կէօթիւրիլիպ, օրատա պիր աղ իսթիրահաթատան, վէ զատէթ գէյմէթտար ֆինճան վէ չուպուգլար իլէ դահվէ վէ թիւթիւն իչիւթիքտէն սոնրա, բաթրիդ հազրէթլէրիյէ իւքի բիւգօպօսանքն վէ իւքի նէֆէր ավամքն, հուզուրը հազրէթի Բաթիշահիտէ չէգմալարը խուսուսունտա չէրէֆատարը պույրուլան իրատէյի շահանէնին, Համամ բաշա հազրէթլէրի թարաֆինատան թէպլիղ օլունմասը իւզէրինէ, թաշրա մէրկէզատարը օլան տիկէր բիւգօպօսար, «պիզ թա ուզաղ մահէլէրատէն կէլմիշ օլատուղումուզ հալտէ, էֆէնտիմիզի կէօրմէք, վէ քէնտիլէրինէ եիւզ սիւրմէք իսթէրիզ» տէտիքլէրինատէն, վուգուի հալարզ օլունմուշ, վէ քեաֆֆէսինին հուզուրը Շահանէէտ չէգմասը հազգինատա, տիկէր պիր իրատէ զուհուր իթմէքլէ, ճիմլէ հէյէթ, եանի բաթրիդ հազրէթլէրիյէ ումումի սէրբիսպօպօս վէ բիւգօպօսան, վէ Յովսէփ վէ Անտոն պէյլէր, պաշ մապէյնճինին բիֆագաթէյլա պիւյիւք սաղնատա, հուզուրը հազրէթի Բաթիշահիտէ թագտիմ օլունմուշլար, վէ զաթը հազրէթի Շէհրիարլէրի, տեագատա օլարագ, հէյէթի մէղլուրէյի գապուլ պուեուրտուղլարը հալտ, էվվէլա եիւզ սիւրմէք բէմի իճրա խիրմիշ, վէ սոնրա բաթրիդ հազրէթլէրի պիր նութգ իրատ իթմիշլէր տիր քի, պիր սուրէթի եէտիրդէ կէչմիշ օրնաղէ, տէրճ ու պէեան իտէրիզ։

Հագգը տահանէմտէ էրղան պույրուլան ավաթքի վէ էլթաֆը ճէլիլէի ճէնապը ճիհանպանիլէրի, վէ խուսուսի իլէ խաքիբայի Շահանէլէրինէ եիւզ սիրմէք էրէֆինէ նայիլիյէթի տահանէմէ չատան պույրուլան միւսատտէի իհսանատէի հազրէթի Շահընշահիլէրի, հէր հալտէ շիւքրիւ գապիլ օլամատան պիր նիմէթը իւզմա տրը։ Էրմէնի գաթօլիկ թէպապայը սատրգայը Շահանէլէրի էօթէտէն պէրու տավաթը խայրէթ սեաթը Միւիւքսանէլէրինէ միւտավիմ պուլունտուգլարը միսիսիս, իչպու ավաթքի վէ իմթիֆաթը սէնիյէի հազրէթը Բաթիշահիլէրինտէն տօլայը տախ, իզհարը ասարը շիւքր կիւզարի իլէ, վէրար լիսանէլէրի օլան էտիէէի ճէնապը Շէհրիարլէրինին պիր գաթ տահա թէքրարընա տէվամ իթմէքտէ տիրլէր։ Թէպապայը մէղքիւրէյի Շահանէլէրինէ թէլգրինի իլէ մէշղուլ օլատուղում վէտեայի սատագաթքն թէէսիրաթը սուվէրիյէ վէ մանէվիյէսինի, էֆիրատը ճէօմաթքն վիճանը խիթիգամէթինտէ իսթիգրարընը պիլ միշահէտէ, ճէնապը Հագգա արզը շիւբրանիյէթ, վէ վէլի իւլ նիմէթը պի մինէթիմիզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին տուայի մէֆրուզ իւլ էտսայի Շահանէլէրինի լէյլ ու նիհար թէքբարէ միւսարաաթ իլէ, կէրէք էֆրատը ճէօմաթքն վէ կէրէք տախի տիրինէլէրինին հաեաթ վէ տէվամը պատէմա տախի Բաթիշահըմզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին րիզայի ալիսինի թահսիլէն պաչգա պիր ճիհէթտէ օրմատըզընը պիլիպ պիլտիրմիշիմ տիր։ Ճէնապը Հագգ, զաթը զէլիլը Շահանէլէրինի ճիմլէմիզին իւզէրինտէն էքսիք իթմէսին։ Ամին։

Իչպու նութգս ճէվապէն, զաթը հազրէթի Բաթիշահի թարաֆինատան տախի շու հօրտա իֆատաթը Շահանէ վուգու պուլմուշ տուր.

«Սատագաթքնը նէզտիմտէ մա«լիւմ օլմազէ, մէմուրիեէթի ճէ«տիտէնիզտէն մէՄՈՒՆՈՒՄ, վէ էր«մէնի–դաթօլիզ նիֆագընը, պէ«նիմ կիւնիւմատ թէսվիեէսիյէ, իթ«թիֆագը ումումի հասրլ օլտու«զունատան տօլաեը տախի մէՄՈՒՆ «օլտում, վէ իտարէյի բուհանիեէ«նիզ զէմանընտա, միլլէթին բա«հաթ խտէճէկինէ շիւպհէ իթմէմ։ «Տէվլէթի Ալիեէմին էօթէտէն պէ«րու էրմէնի–դաթօլիքլէրինէ պիր «թէվճճիհի մախսուսու օլուպ, «հաթթա նիշէլէրի տէվլէթճէ մէ«մուրիեէթլէրտէ գուլլանըլըզընը«տան, սատագաթլարընը տէվա«մը, իչպու թէվճճիհին տա«հա զիեատէ արթըրըլաճաղընա է«մինիմ։»

Պատէհու խուսուսի սուրէթտէ քէլամա աղաղ պիրլէ, «պու էֆէն«տիլէրին ճիմլէսինին պիրլիքտէ «կէմէլէրինէ բէք զիեատէ մէՄՈՒՆ «օլտում, վէ տուալարընը էքսիք «իթմէմէլէրինի արզու իտէրիմ։ Թաշ«բա մուրախսա էֆէնտիլէրի տէ, «մէմիէ քէթլէրինէ ավաէթլէրինտէ, «սէլամբմը վալի բաշարարա վէ ճէօ«մատթարընա թէպլիղ իթտիրլէր» տէյլ իֆատէ պուեուրմուշլար, վէ պունուն իւզէրինէ Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրի, զաթը հազրէթի Բաթիշահինին իզտիհատը էօմր ու իգպալլէրինէ տայը պիր տուա սէօյլէմէքլէ, ճէմիյէթի, ամին տէեու մուգապէլէ իթմիշ, վէ սոնրա, թարաֆը հազրէթի Բաթիշահիտէն, բաթրիդ հազրէթլէրինէ պիրինճի բիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը իթասընը, վէ նիշանլարը օրանլարըն նիշանլարընն թէպտիլինի, վէ նիշանը օրմատան բիւգօպօսանա, եանի Ղատիֆեան, Միքայէլեան վէ Մարմարեան բիւգօպօսլարա իւչինճիւ բիւթպէտէն պիրէր զբիթա Մէճիտի նիշանը զիյշանը վիրիլմէսինի իրատ պուեուրմուշլար, վէ հէյէթ տիշարը չըգարքէն, զաթը Շէհրիարլէրի, Կէօչէզատէ Յովսէփ էֆէնտիյի թանընտրգլարընտան, այրըճա տավէթլէ, միւմանլէյհ, իլթիֆաթը Շահանէեէ մաղհար, վէ իւչիւնճիւ բիւթպէտի Մէճիտի իլէ թալթիֆ պույրուլմուշ տուր։ Անտոն պէյ տախի իւչինճիւ բիւթպէտի Մէճիտի նիշանընը թէպտիլիյէ, Սամանիեէ նիշանընը իւչինճիւ բիւթպէտի վիրիլմիշ տիր։

Անտէն հէյէթ, իլք օթուրտուգլարը սալնա ավտէթլէ, շէրպէթլէր թէվզի իտիրմիշ, վէ սոնրա Պապը Ալիեէ կիթտիքլէրինատ, պաշ վէքիլ բաշա իլէ առլիեէ նազրը բաշա հազարաթը թարաֆլարընատան դապուլ օլունարագ, միւշարիլէյհիմա բաշալար, բաթրիդ հազրէթլէրինի թէպրիք իթմիշլէր, վէ պատէհու մէզքիւր հէյէթ, էօնտէն աթ իլէ խարիճիեէ բօսթա պաշրը, արգատան, իքի թարաֆտան եաեան օլարագ, խարիճիեէ վէ պաշ վէքեալէթ գավասարը, իչ թարաֆլարտա ավթը պաշ վէքեալէթ վէ խարիճիեէ աղալարը, վէ բաթրիյին իքի եանընտան վէ արգասընտան իքիշէր նէֆէր հարպիեէ նէզարէթի չէշխանէլի սիւարիլէրի պուլունտուղու հալտէ, Պապը Ալիեէն չըգբպ, Պէյօղլունտաքի կաթոդիկոսարանա ալայը վալէա իլէ կէլինմիշ, վէ Ս. Աստուածածին քիլիսէսինէ նիւզուլ իլէ, դամբանալար չալընմըշ, վէ պուսրատա Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրի միմպէրէ չըգարագ, զաթը հազրէթի Բաթիշահի վէ ումում վիւքէլայի ֆիխամ հագգլարընտա պիր տուա օգուտուղունատան, խաղտախի ամին տէեու մուգապէլէ իթմիշ, վէ պէյլէճէ մէզքիւր զիյնէթ իթթամ պուլարագ, տիեէպիվրիզ քի, իչպու ըէսմի գապուլ, հէման էմալինէ ֆայիգ պիր սուրէթտէ իճրա խրիմիշ տիր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Տախիլեէ նազրը Մահմուտ Նէտիմ բաշա հազրէթլէրի, պիր գաչ կիւնատէն պէրու մապէյնի հիւմայունա աղիմէթ իթմէքտէ օլատուգլարը կիպի, տիւնքի կիւն տախի աղիմէթ իյլէմիշլէր, վէ բէք վագբթտա Պապը Ալիեէ կէլմիշլէր տիր։

Տիւնքի կիւն մէճլիսի վիւքէլա Պապը Ալիտէ ադտ օլունմուշ տուր։

Խարիճիեէ նազրը բաշա հազրէթլէրի նամիզատ օլատուգլարը ճիհէթլէ, տիւնքի կիւն մէճլիսի վիւքէլաեա կէլէմմիշլէր տիր։

Ալմանիա տէվլէթինին Տէրիսատէթ սէֆիրի գոնթ Հացֆէլտին, տէվլէթի միւշարիլէյհանքն ումուրը խարիճիեէսի վէքեալէթինէ թայինն գըլընտըզընատան, եէրինէ, Տէրիսատէթ մասլահաթկիւզարը պուլունան պարօն Բատովիչին սէֆիր նատպ օլունճաղը հավասիսի սահիհլէշմէքտէ տիր։

Կօլօս լիմանընա վաղ օլունմուշ օլան թօրբիտօպարը չըգարբմասընա մէմուր օլան էրքեանը հարպ պին պաշբարընատան Ապտ իւլ Համիտ պէյ, թրիէսթէ վաբօրույա օղ թարքա աղիմէթ իյլէմիշ տիր։

Մայիս մահաշընը ալմանատան տարիրէլէր իլէ մահաղուլին վէ միւթէգաիւանէ վէրիլմէք իչղրէ, մալիեէ նէզարէթի թարաֆինատան, Դալաթա պանքէրլէրինատէն 20 000 լիրալըգ ուֆագ պիր իսթիղրազ ադտ օլունմուշ տուր։

Մէարիֆ նէզարէթի թարաֆինատան Ավրամ Վաբօրիտի էֆէնտի, Բում մէքթէպլէրինէ միւֆէթթիշ թայինն օլունմուշ տուր։

Ալթընճը տայիրէյի պէլէտիեէ թարաֆինատան, եէնիմէսի սրհհէթէ զարարը օլարագ պիր դաշ օգդա բէսթիլ, Շէհիր էմանէթինէ թագտիմ օլունմուշ, վէ էմանէթի մէզքիւրէ թարաֆինատան անալուղ զբանընտա, Մէքթէպլի թբպպիեէյի Շահանէեէ կէօնտերիլմիշ օլատուղու իշիտիլմիշ տիր։

Շարդի Բումէլի նահիյա միւտիրի սապէղ Մ. Վօլդօվիչ, Սօֆիատա ազիմէթ իթտիկինատէն, Պուլկարիստանտա պիր մէմուրիեէթէ թայինն օլունաճագ իմիշ։

Լէվանթ Հէրալա զազէթասը, բիւսումբ սիթթէնին էտիրնէ շիւպէսինտէ վուգու պուլան իխթիլատա տայիր պէր վէճճի աթի մալիւմաթը վէրիեօր։

Գալաթա պանքէրլէրի թարաֆինատան բիւսումբ սիթթէ իտարէսի տէրիւհտէ օլունուպ, էտիրնէ շիւպէսի քիչատ օլունտուղու սրբատա, էվվէլքի մէմուրլար, վուգու պուլան իլթիմասլարա մէպնի, իպգա օլունմուշլար իտի։ Մուսխիսարէն թիւթինն պանտիրօլլարը.լա տամկալարընտա, 17 պին լիրա զը.յմէթինտէ նօգատան զուհուր իյլէմիշ տիր։ Տէրիսատէթ իտարէ.յի մէր.քէզիեէսի պու.քէյֆիեէթի խապէր ալտըզընատա, բիւսումբ սիթթէ իտարէսի մէճլիսի ազասընատան Սէլիմ էֆէնտի, վէ մալիեէ միւֆէթթիշլէրինատէն Հիլմի էֆէնտի, իճրայի թահգըզաթէ, իխթիլատ օլունան պանտիրօլլարը կէրի ալմագ իւզրէ, էտիրնէեէ կէօնտէրիլմիշլէր տիր։ Պու.քէրրէ իտարէ.յի մէզքիւրեեէ կէլէն խապէրլէրէ կէօրէ, միւֆէթթիշլէրին թէագիգաթը իւզէրինէ, մէմուրլարատան պիրինին խանէսինտէ, մըգտարը հէնուզ մալիւմ օլմատան պիր թագբմ պանտիրօլլար էլէ կէչէրիլմիշ, վէ չալընան պանտիրօլլարը, զը.յմէթի քիւլլեեէսի պուլունան գըսմատան օլտուղլարը ճիհէթլէ, սիւրիւլմէէրի միւշքիւլ օլաճաղընատան, գուսուր չալընմըշ պանտիրօլլարը տախի թութուլմասը մէմուլ տուր։ Շիմախիք թահթը խսթինթագատա պուլունան էտիրնէ ըիւսումբը սիթթէ միւտիրի Ճապրի էֆէնտի, վէ էտիրնէ շիւպէսի միւֆէթթիշլէր զոնթրօլ մէմուրու մուվագգաթէն աղ օլունմուշլար տը։

Շէյխ Իւպէտուլլահ էրզրումա մուվասսըլէթ, վէ օրատան Թրապիզոնա միւթէմէճճիհէն հարէքէթինատ, հագգընատա բէք զիեատէ իհթիրամլի իճրա խրիմիշ տիր։

Աթինատա տէվլէթի Ալիեէ մասլահաթկիւզարը Թէվֆիգ պէյէ, Եունան գրալը թարաֆինատան պուքէրրէ Սօվէօր նիշանընին պիրինճի ըիւթպէսինատէն պիր գրթաոր վէրիլմիշ տիր։

Հէր նէ գասար թէրճէմանը Հագգըպտի զազէթասը, մահ.քիմէրին խատմ ճէզասընին ավվ պույրուլտուղունու եալանա չըգարբեօր խոտէ, պու կիւնքի Սէմաֆօր զազէթասը տա մէզքիւր հավատիսի թատիդէն, տիւնքի կիւն վէրիլէն գարարը ալի իւղրէ, քեաֆֆէյի մահ.քիմէրին Հիճազա նէֆի իտիլէճէ.քլէրինի, վէ եալընըզ Միխհաթ բաշա ճէզայիրի պահրը Սէֆիտատէն պիրիսինի կիտէճէկինի, վէ հաթթա պու մէնֆիլէրի կէօթիւրմէկէ մէմուր օլան սէֆինէլէրին պու կիւն լիմանըմըզատան հարէքէթ իտէճէքլէրի մէրվի օլտուղունու պէեան իտիեօր։

Մահ.քիմէրին խատմ ճէզասընքն ավվ օլունտուղունու Լէվանթ տախի թատիդ իտիեօր։

Ֆրանսա իլէ Ամանիա պէյնինատէ պիր իթթիֆագ հուսուսի թատմիսի օլունտուղունու վէ պու թատմիսլուքն կիթիքճէ էհէմմիեէթի քէսպ իթտիկինի Լէվանթ եազըեօր։

Շիմտի չրդան Ֆար տիւ Պոֆիօր զազէթասը, պէնսի մախսուսունա Հայաստան պահսլա տիեօր քի, «Խըրիսթիանպարքն ճան վէ մալլէրինի Քիւրտլէրին մէզալիմինէ գարշը թէէմին իթմէք, վէ էհալինին մատտի վէ մանէվի թէրագգիսընը թէսհիլ իյլէմէք իչղրէ, էրմէնիսթանքն պիր իտարէ.յի մախսուսէեէ միւհթաճինեէթի պէեանատէն միւսթաղնի օլուպ, պու.լուղում էվրօբա թարաֆինատան թատիդ օլունմուշ, վէ Պապը Ալիճանիպինատէ ըէտտ իտիլմէմիշ տիր։ Էրմէնիլէր, ագգալը, իչկիւզար, իչէ էլվէրիշլի վէ թէգատիւմէ միւսայի՞ պիր էհալի օլտուգլարընատան, պու էհալինին թէվէսսիւ վէ թէրագգիսը տէվլէթէ պիր սէպէպլի զատֆէթ օլմատրգատան պաչգա, սէպէպլի գուվվէթ օլաճագ տուր։»

Պու պահս խայլի ուզուն օլուպ, թէքմիլինի եարքն տէրճ իտէրիզ։

Բազար իրթէսի կիւնիւ, սահթ պէշ պուչուգ բատտէլէրինտէ, Գալթօլիք վարդապետէրինատէն Ղըվրեան, Պէյօղլունտա Սինէմ քէօյինատէն կէչէրքէն, դամա վէ բէվօրվըր իլէ միւսէլլահ պուլունան իքի քիշի իւղէրինէ հիճճում իտիպ, ալթուն սահթ վէ դօրտօնունու վէ խայլիճէ եիւքլիւ օլան ադչէ քէսէսինի զասպէն ալմըշլար. անճագ միւմանլէյհին ֆէրեատ ու ֆիղանլարը իւզէրինէ էհալի վէ զապթիեէլէր եէթիշէրէք, խըրսըզլարը թագիպէ պաշրատըգլարընատան, մէրգումանատան սահթ վէ գօրտօնու ալան, Վիէննա Մխիթարեան թարիգաթը մէքթէպի թարաֆլարընտա թութուլմուշ, վէ ճիվարտաքի մէրքէզէ կէօթիւրիւլմիշ իսէտէ, սահթ վէ գօրտօն իւսթինատէ պուլունմաեբպ, մէզքիւր մէքթէպին պաղչէսինատէ, վէ պիր բէվօրվըր եանընտա պուլունմուշ օլմաղէ, միւմանլէյհ վարդապետէ թէսլիմ իտիլմիշ տիր։ Սարիդի մէրգում, եազաեբ գուրթարմատեաճաղընը անլաեարագ, կէրէք բէվօրվըրընը վէ կէրէք սահթ գօրտօնունու զիքր օլունան պաղչէեէ աթմըշ տրը։ Պու սարիդ, պա ժուրնալ Գալաթա սէրտարընա կէօնտէրիլիպ, ֆագաթ տիկէրի, ագչէ քէսէսիյէ պիրիքտէ ֆիրարէ մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։

—

Ինկիլիթերրա գապինէթօսու թարաֆքնտան գօնթ տը Տըֆրինէ վիրիվիշ օլան թալիմաթը, Մ. Կոչէնէ, իւր տէֆա Իսթանպօլա կէլուկինտէ, այնի գապինէթօ թարաֆքնտան վիրիվիշ օլան թալիմաթտան էսասէն ֆարգը օյտուղունու անլամագ իչին, գօնթը միշարիլէյհին թալիմաթնամէսինի օգումագ ֆարզ տէյիլ տիր։

Հէր նէ գատար սէֆիրի ճէտիտէ թէվֆի օլունան մէմուրիեթ, Դարատաղ վէ Եունան հուտուտու մէսէլէլերի կիպի, Պէրլին մուահէտէսինտէն միւնպաս իսէ տէ, վէ հէր նէ գատար, Էրմէնի մէսէլէսինին ֆասլը, իսլահաթը իճրասը, վէ ուսուլը մալիեէնին թէճտիտ վէ իսլահը տախի, Ինկիլիթերրանէն սերպէսթիեթ թարաֆլըսը օլան գապինէթօնուն բրօկրամը ահ.քեամընտան իսէ տէ, պունունլա պէրապէր, Ինկիլիթերրա տիբլոմաթլարընէն հարաքեաթընտա պիր տուրկունլուգ, վէ աթվարընտա, գօրգագլըղա եադըն պիր իհթիեաթ կէօրիւլմէքտէ տիր։

Ինկիլիթերրա օլ բէհլիվանա պէնզէեօր քի, կիւճ պիր թէշէպպիւստէն չըգմըշ օլուղու հալտէ, թէքրար իշէ պաշլամագլըղա թէրէտտիւա իտէր։ Տէվլէթի միշարիլէյհանընը, քէնտիսինէ էմնիյէթի օլմասըղը կիպի, իթթիհաղ իլէմիշ օլուղու էսասընտա բէք սաղլամ օլմասըղընը հիսս իլէմէքտէ տիր։ Պու էսաս իսէ, Մ. Կլատսթընը հէր շէյտէն զիեատէ թէրճիհ իլէմիշ օլուղու էսաս տըր քի, մալիմ օլուղու իւղրէ, էվրօբա իթթիֆագ վէ իթիլաֆը տըր, հալպու քի պու իթթիֆագ վէ իթիլաֆ ասլա ֆիիլէն մէյճուտ օլմանըպ, Մ. Կլատսթընը պաշընա տա պիւյիւք պէյլալար կէթիրմէք տէրէճէյէրինէ գատար կէմիշ տիր։

Պու կիւնքի կիւն, տէվլէթլեր պու իթթիֆագը եալընըզ իսմէն տաղլուտը, ֆագաթ բօլթիգաճա մէսէլէլեր, եիւզտէն իթթիֆաղ իլէ հալլ օլունամաղլար, չիւնքի զաթէն ալէագատար օլանլար, պէօյլէ պիր իթթիֆաղա նէ տէրէճէ էհէմմիեէթ վերմէքլիկի թէճրիւպէ իլէ պիլտիքլէրինտէն, քիմսէ էհէմմիեէթ վերմէզ։

Իշթէ պու խուսուս, գօնթ Տըֆրինին հարէքէթի իհթիեաթքեարանէսինի միւքէմմէլէն սալիհէ չըգարը։ Ինկիլիթերրա հէր շէյտէն էվվէլ, քէնտի խօարէսէնալիկինի թէահիւտ ալթընա գօյմագտան, վէ տիկէր տէվլէթլերին միշարէքէթի օլմաեարադ, Պէրլին ահանամէսինին իճրա իտիճիսի քէնտիսի օլմագտան սադընմագ իսթէր։ Շիւպհէսիզ տէվլէթի միշարիլէյհա, մուալլագատաքի մէսէլէլերին հալլ ու թէսվիեէսինի արզու իթմէքտէ իսէ տէ, Պէրլին մուահէսէսինին գուսուր ահ.քեամընին իճրասընա, տիկէր տէվլէթլեր ալէագատար զանն օլունմատըգլարը հալտէ, քէնտիսի պիր հարէքէթի սիեասիեէ ալթընա կէրմէքտէն խէվֆ իլէմէքտէ տիր։

Պինանէն ալէյհ Ինկիլիթերրա տէվլէթի, եալընըզ գալը, վէ Էվրօբանընն ժանտարմալըղընը իճրաեէ մէճպուր օլուր տէեու գօրգտուղունատան, չու միշէվվէշ իթթիֆաղ տայիրէսինտէ գալաճագ, վէ էկէր տէվլէթի միշարիլէյհանընն հարէքէթի իհթիեաթքեարանէսիյլէ, էրմէնի վէ իսլահաթ վէ մալիեէ մէսէլէլերի ֆասլ օլունմազլար, վէ եախօտ Պէրլին ահանամէսիյլէ մաթլուպ օլունաուղու տէրէճէտէ թէսվիեէ իտիմէզլէր իսէ, գապահաթ, միւիթէլիֆ գապինէթօլար միհանէսինտէ քի իթթիֆաղընն 'ազլըղընտա օլաճագ տըր, չիւնքի պունլարընն քեաֆֆէսի տէ, մէսալիհի Շարգիեէնին հալլ ու թէսվիեէսինի, Ինկիլիթերրա գատար արզու իթմէքտէ տէյիլ տիրլէր։ (Ֆոր)

ԻՍԼԱՀԱԹ

Թիւրքճէ դաղէթալար, մէմուրիյնի միլքիեէնին իսլահը ահվալինէ տայիր, Շուրայի տէվլէթտէ թանզիմ օլունան պիր նիզամնամէյի նէշր իթմիշլէր տիր։ Մէգքիւր նիզամնամէ, մէմուրլարընն տուրէթի գապուլ վէ իսթիխտամլարը, վէ ուսուլը թէրագգիլարը վէ շէրայիթի թէգաիւտլէրի վէ մաաշլարը հագգընտա վաղ իտիլէն նիզամաթ ահքեամընը հավի տիր։ Մէմալիքի Օսմանիեէտէ մէմուրլարընն թէնսիգաթը զաեէթ գուսուր օլտուղունտան, հէր ուսուլ, լաեըգըյլա իճրա իտիլտիկի հալտէ, ահվալը հաղըրէյի իսլահ իտէր։ Հիւքիւմէթ տայիրէլէրինին նօգսանլարընտան պիրի տախի, լիւզումունտան զիեատէ մէմուր պուլունմասը օլուպ, հէր պիր մէմուրու տէրէճէյի քիֆաեէտէ իշզալ իտէճէք իշ եօգ տուր։ Հէր պիր մէմուր լաեըգըյլա չալըշմաեա մէճպուր օլմատըղընտան, երպապը էհլիյէթ տախի պիր թագըմ նաէհլէր իշինտէ կիզլի գալը, վէ պունլարը զահիրէ չըգարաճագ ֆուրսաթլար իսէ, նատիր տիր։

Պու խուսուստա օլան նօգսանլար, իտարէյի Օսմանիեէտէ սայիր իտարէլէրէ նիսպէթլէ զիեատէ օլուպ, պիլճիւմլէ իտարէ շիւպէլէրինտէ մէմուրլին քէարէթի կէօրիւմէքտէ տիր։ Էքսէր մէմուրլար, հիմաեէ վէ իլթիմաս սաեէսինտէ մէմուրիեէթէ կէչմիշ օլուպ, թէրագգիլարընը տախի օ սաեէլէրտէ իւմիտ իթմէքտէ տիրլէր։ Տէվայիրտէ օլան իշ, մէմուրլարը իշզալէ քեաֆի օլմատըղը կիպի, մաաշլարընն վաղթ ու զէմանըյլա թէէտիեէ օլունմասը, վէ թէրագգընընն պիր գայտէեէ մէրպութ պուլունմամասը, վէ թէգաիւտ մաաշընընն մէճհուլ օլմասը, կէվշէքլիք վէ թէմպէլիկէ սէպէպ տիր։ Հալ պու քի Օսմանլը մէմուրլարընտա, էհլիեէթ վէ լիեագաթընն սահիհէն մէվճուտ օլտուղու, բիւսուսը սիթթէտտէ մէմուրինի սապրգանընն աղլ օլունմամասը անլաշըլմըշ տըր։ Պինանէն ալէյհ, էկէր մէմալիքի սայիրէեէ գըեասէն, մէմալիքի Օսմանիեէտէ իտարէճէ զիեատէ նօգսանլար վար իսէ, պունուն սէպէպի էտէվաթտա տըր։ Տէվլէթ մէմուրլարընընն գուվվէյի ճազիպէսի, մաաշլարընն միւնթազամէն թէէտիեէսինէ, վէ թէնֆիզ իլէ թէրագգրեա, վէ զամանը մաաշա մէպնի օլմագ լազըմ կէլիպ, իտարէյի Օսմանիեէտէ իսէ, պու մուհասէնաթտան հիչ պիրիսի ասլա եօգ տուր, վէ մէմուրլարընն չօգլուղու սէպէպլինտէն, երպապը էհլիեէթին թէմեիվվէ թէրագգրեսը տա զաեէթ միւշքիլ օլմագտա տըր։ Իշթէ Օսմանլը մէմուրլարընտա կէօրիւլէն կէվշէքլիք, պունտան նէշէթ իթմէքտէ տիր։

Նիզամաթը ճէտիտէ մէվգբի իճրաեէ գօնուլտուղու հալտէ, մուճիպլի խալահաթ օլապիլիր իսէ տէ, պունուն հագգդաթէն պիր սէմէրէսի կէօրիւլէպիլմէսի իշէն, մաաշլարընն միւնթազամէն թէէտիեէսի մէսէլէսինին ֆասլը լազմէտէն տիր, զիրա մաաշլար նիզամէն վերիլմէյինճէ, պագիսի ֆայտէսիզ տիր։ Էվրօբալըլարընն նօգթայի նազարընճա, պիլճիւմէ պիւյիւք մէմուրլարընն մաաշլարը քիւլլի օլտուղու հալտէ, քիւչիւք մէմուրլարընն մաաշլարը իսէ, զաեէթ տուն տուր։ Շէօյլէ քի միւսթէշարատան աշաղը օլան մէմուրլարընն մաաշլարը, բէք ճիւզլի օլուպ, էկէրչի մաաշլարընն թէէտիեէսինտէքի ինթիզամընընը տախի թահթը նազարը իթինտա ալընաճագ օլուր իսէ, պու խուսուսուն, մէմուրլարը թէշվիգ իտէր պիր հալ օլմատըղը անլաշըլըր։ Պինապէրին, մէմուրլարճա լազըմ օլան խալահաթ, պէր վէճհի ալթի պէնտա օլունուր։

1.—Լիւզումունուզ մէմուրլար քեամիլէն թէնգիհ օլունարադ, մըգտարը մէմուրլին իսէ, միւնասիպ տէրէճէյէ գատար թէնգիլ օլունմալը տըր։

2.—Մաաշլար տահա միւնթազամ պիր գըեատա թէվֆիգան թայեին օլունարադ, վաղթ ու զէմանըյլա թէէտիեէլէրի տախի թէէտին իտիլմէլի տիր։

3.—Գըտէմ, դայտէյի ումումիեէ իթթիհաղըյլա պէրապէր, ֆէվգէլատէ էհլիեէթի պուլունանլարա, սէրիան թէրագգրեա վէսիլէ վիրմէք շարթըյլա, մէմուրլարընն թէրֆիի ըւթպէլէրի իշին, պիր ուսուլ վէ նիզամ իթթիխաղ գէլընմալը տըր։

4.—Թէգաիւտլիւք ուսուլինին միւնթազամէն ճէրէեանը լազմէտէն տիր։

Իշպու իսլահաթ էսասի օլուպ, կէրէք վիլայէթտա վէ կէրէք բայլիթախթտա պու դայտէլէրին միւճէրրէտ իթթիհաղը իգթիդա իտէր։ Ա.յտա 400 ղրուշլուգ պիր միւտիր, վէ 1,000 ղրուշլուգ պիր դայմագամ, հէր վաղթ ազ օլունապիլտիքլէրի ճիհէթլէ, ատէթա խարապիեէթ ալէթլէրի տիմէք տիրլէր։ Պու շարթլար իլէ, մէլէքլէր պիլէ էյի մէմուրլար օլամաեաճագլարընտան, մէմուրիեէթլէրին, տիրաեէթ վէ խաթիդամէթ վէ էհլիեէթ էրպապընտա թէվֆիի ռաեէսինտէ, տէվլէթին դուվվէթի մուհաֆըզա օլունտուղու հալտէ, միլքիեէճէ իսլահաթը սահիհէ վիճուտա պուլմուշ օլուր։

(Լէվանդ Հէրալտ)

ՊԱԼԸ ԲԷՕԻՐՏԷՆ ՄԷՄԹՈՒՊ

Միւէլլիֆ,

Մահէլլիմիղին վիրաեէթէ վէ վալիմիզ Բէշատ բաշա հաղրէթլէրինին թէրֆիի մէնեէտ վէ մէէմուրիեէթլէրինտէն տօլայը, հէր սընըֆ մէմուրլին, միւթէպէրան, վէ էսնաֆընն գօլ գօլ բաշայի միշարիլէյհ հաղրէթլէրինէ թէպրիք կիթտիքլէրի կիպի, ճիրպէրի տախի, Պէլէտիյէ թապիպի Մինասեան էֆէնտի իլէ պիրլիքտէ կիտէրէք, իլթիֆաթը ալիէրընէ նայլ, վէ մէքթէպլերիմիզին ահվալը հաղբրէսի իւզրինէ, վագը օյան սիւալլերէ ճէվապէն, թարաֆը ճիրիզիտէն վերիլէն մալիւմաթտան նաչի, թէգաատիւմ խուսուսլարընա, հէր ճիհէթլէ մուավէնէթէ հիմմէթ պուեուրամաղլարընը արզու վէ վատ պուեուրմուշլար տըր։

—

Վալիի միշարիլէյհ հազրէթլէրի, թէշրիֆլէրի ադբպինտէ, մէճլիսի ումումի թէշքիլի իշէն, մէմէքթիմիզ էշրէֆ վէ միւթէպէրանընը տավէթ վէ թէճէմմիւ պիրլէ, վիլաեէթ թէշքիլի խուսուսունու թէզքիրէ ալընընը. վէ սայէյի շահանէտէ մունթազամ պիր վիլաեէթ օլմասը էմէլ ու արզուսիյլէ, իճապ իտէճէք մէսալիհաթ իշէն, պազը վերկիլերէ զամմ ու իլավէ իտիլէրէք, իճրասը պա մաղպաթա, նէզարէթի ճէլիլէէտէն արզ վէ խաթիրհամ օլունուր, վէ օլ վէճհլէ, նէզարէթի միշարիլէյհատէն տախ, տէֆթէրտար, մէքթուպճու, ալայ պէյի վէ մէմուրինի սայիրէնին նասպ վէ թայեին պույրուլտուգլարը հալտէ, գարիպէն մաղամը մէմուրիյէթլէրինէ թէշրիֆ ի. տէճէքլէրի, ինթիզար օլունմագտա տը։

—

Ալընընմըշ մալիւմաթը մէվսուգայէ նէզարէն, հէր պիր վիլաեէթտէ պուլունտուղու կիպի, պուրաճա տախի, «ԴԱՐԻՍԻ» նամըյլա պիր վիլաեէթ զաղէթասընը թապ վէ նէշրի մէդունիյէթի խթիհտալինէ տայիր, Շահպենտերեան էֆէնտի, իճապ իտէն մագամա միւրաճաաթ իթմէքտէ իմիշ։ Միւսաֆիրլէյհին պու խահիշի մէրզուպու իճրասընա մուվաֆագաթընը արզու, վէ ումումուն թարագգը, վէ մէմլէքէթիմիզին ինթիզամընը մուճիպ օլաճագ օլան էյլէ պիր թէշէպպիւսաթընը թէպրիք իտէրիզ։

—

Պունատան 4 այ մուգատատէմ Տէրսիյիլէեէ սէվգ իտիլէն ասաքիրի ըսթիֆիյէնին պիր դըսմը, Պանտրմա խակէլէսինտէ արամ իթմէքտէ պուլունտուղունտան, պու տէֆա վաթանլարընա ավտէթ իթմէք իւզրէ, մէեզունէն պուրաեա կէտիշ օլտուգլարընտան, վալի բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան, կէլիբ.քէրի կիճէ, միւքէմմէլ սուրէթտէ պիր թաամ վերիկէրէք, ֆէրտասը կիւն վաթանլարընա կէօնտէրիլմիշ.լէր տիր։

Պալա գաղասընտա, Իվրինտի ճիվարլարընտա, էշգբեաշէրին, էտրէմիտ գաթբրճըլարընը վէ եօլճուլարը սոյմուշ օլտուգլարը իշիտիլմէքտէ տիր։

* * *

1881 յունիս 27, Պալը-Բէօիր

Կէչէնլէրտէ, Լօնտրատա մուզիմ պիր տէվլէթի մուազզամ սէֆիրի, քէնտի տէվլէթի մաթպուատը թէպասընտան օլուպ տա, շու էմնատէ Լօնտրատա իգամէթ իտէն պիր գատընընն պիր միլիօն ֆրանգ միրասա սահիպ օլտուղունա տայիր հիւքիւմէթի թարաֆընտան մալիւմաթ ալմասը իւզրինէ, մէղպուրէնին պուլունմասը իշին, զաղէթալարատա իլան իլան իսթիւնէ տէրճ վէ նէշր իթտիրիր իսէ տէ, գատընը մէյտանա չըգմասընտան, բօլիսէ միւրաճաաթ իտէր, վէ բօլիս տախի քէնտի մէմուրլարընտան էն մէհարէթլիսինէ, մէղպուրէյի պուլտուղունտա, քէնտիսինէ լաեըգը միւքեաֆաթ վիրճէճէկինի պէեան իթտիկինտէն, մէմուր, միրաս սահիպէսինի արամաեա պաշլար, վէ պիր այ սօնրա, բօլիս նազարը նէզտինէ ավտէթինտէ, նազար,

—Նէ՞ խապէր, գատընը պուլտունո՞ւղ մու, տէեու սօրար։

—Էվվէթ, էֆէ՛նտիմ, պուլտուտ, տէեու ճէվապ վերիր մէմուր, վէ նազարը տախի,

—Բէք ալէա, պուլտունուղիսէ, նէ՞րէտէ տիր, տիմէսինտէ, մէմուր,

—Էվիմտէ տիր, չիւնքի տիւն պէն անքնա էվլէնտիմ, տէր։

—

Ճիւմհուրիեէթ ըէյիսլէրինին հաեաթլարընա իտիլէն սուի գատտալար, զանն օլունտուղունտան զիեատէ սըդճա տըր։ Կազէթ տը Ֆրանս զազէթասը, պու պապատ աթիտէքի մալիւմաթը վերմիշ տիր։

1865 ապրիլտէ, Միւճթէմիեէյի Ամէրիգա ճիւմհուրիեէթի ըէյիսինէ սուի գատտ իտիրմիշ տիր։

1872 մայիստէ, Բէրու ճիւմհուրիեէթի ըէյիսինէ սուի գատտ իտիրմիշ տիր։

1873 յունիստէ, Պոլիվի ճիւմհուրիեէթի ըէյիսինէ սուի գատտ իտիրմիշ տիր։

1875 օգոստոստա, Էգուատէօր ճիւմհուրիեէթի ըէյիսինէ սուի գատտ իտիրմիշ տիր։

1877 ապրիլտէ, Բարակէյ ճիւմհուրիեէթի ըէյիսինէ սուի գատտ իտիրմիշ տիր։

1881 յուլիստէ, Միւճթէմիեէյի Ամէրիգա ճիւմհուրիեէթի ըէյիսինէ սուի գատտ իտիրմիշ տիր։

—

Պու քէրրէ Վիէննատա պիր թաթմ Ամէրիգալը սէյահէլար կէլմիշլէր տիր։ Պու Ամէրիգալըլար հագգթէն բէք էրպապ տըրլար. շէօյլէ քի Էվրօբանընն միւթէֆիֆ մէմլէքէթլէրինէ սէյահաթա կէլտիքլէրինտէ, նէ՛ սըգրմագ վէ նէ՛տէ պիր թագըմ օթէլճիլէրէ եէմ օլմագ իսթէրլէր, չիւնքի պու օթէլճիլէր, եալընըզ պաշլարընա օլարագ քէնտիլէրինին իդամէթկեահլարընա կէլէնլէրտէն բէք չօգ քեար իտէրլէր։ Պինապէրին Ամէրիգալըլար, «իթթիֆաղատան գուվվէթի հասըլ օլուր» տարպը մէսլինի տէրճամթը իտէրէք, եալընը պաշընա օլան պիր սէյահէրն էլ իտէմէեէճէկինի, իթթիֆաղա էլ իթմէք իչին, ճէմիյյէթլէ սէյահաթա չըգարլար։

Նասըլ քի պու քէրրէ Վիէննատա վասըլ օլմուշ օլան Ամէրիգալը սէյահէլար տա, 13 նէֆէր էրքէք վէ նէֆէր գատընտան միւրէքքէպ լուպ, Պօսթօնտան, Ֆիլատէլֆիատան, Բիթսպուրկատան, Զէսթէտէն, Ալբկանի Սիթիսէն, Բիթթքնտան վէ սայիրէտէն հարէքէթլէ, Վիէննատա վասըլ օլմուշլար, օրատան տախի Պէրլինէ, Բարիսէ, Լօնտրատա վէ մէմալիքի սայիրէնին կիթմէքլէրի մուգարրէր պուլունմուտուր։ Պու ճէմիյյէթլէն ըիֆգաթքնտա պիր թաթար իլէ պիր խազինէտարատան պաշգա, սըրքեաթպի, թապիպլի, վէ հաթթա բանպի տախի վար տըր։

—

Նիւ Եօրգատա, տաֆրանկա յուլիս 7տէ եէնի պիր դայրուգլու եղտըրը տահա կէօրիւլմիւկիւ, պա թէկրաֆի օրատան պիլտիրիլմիշ տիր։

—

Ամէրիգանընն Նիուլմ շէհրինտա յուլիս 15տէ տեհշէթլի պիր պորզուհուր խտիպ, եիւզտէն զիեատ էպնիեէ քեամիլէն խարապ օրմանվէ կիւնլերի 14 մագթուլ վէ մէճրուհ քէշֆ օլունմուշ իսէ տա պօրանընն զուհուր իթմիշ օլտուգ միւխթէլիֆ մահէլլերտէն խապրլէր վերուտա իթտիքճէ, մէղբի մըգտարլար տա կիթտիքճէ տրմագտա տըր։

Բիվաեէթէ կէօրէ, մուխտալիֆ հէթլերտէն կէլէն իլքի ֆուրթունա Նիուլմ թէբէլերինտէ պիրի պիրինէ չաթըշաբգլարընտան, չէնգ մէղքիւր հագբգաթէն պիր դարդա իչինտէ գալմըշ, վէ շու խարապպիկեէթ իշի պիր չարեէքտէն գեատէ տէվամ իթմիշ տիր։

Փարիզէ, չըմէնտրֆէր իլէ սքիզ սաաթ մէսաֆէտէ վագը Մարշին չիֆթլիք մէքթէպինտէ վէ եուսուտ չիֆթլիկինտէ, միլլէթիմիզին պէշ ալթը չօճուգ, պիր դաշ ոնէտէն պէրու չիֆթճիլիք թաստիքիթմէքտէ օլուպ, վէ մէրգումունտէն պիրինին, էմրի զիրաաթա տարիր պազը պէնտէրի Մասիսա կէօրիւլմէքտէ օլտուղու կիպի, իլէրինտէն պիրի տախի, շու աթտէքի պէնտի գալէմէ ալմըշ օլուպ վէ եէնի լուղէթլէր թանզիմ թէրթիպի իչինտէ խայլիճէ եօրուլմուշ օլտուղունտան, պէրայի թէվգաթ տէրճ ու պէեան իտէրլիգ։

ԱՆԱՍՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Կ Ս. Մ

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹԻՆ ԱՆԴԷՈՅ

ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ

—

Անասնախօսութիւնը երկրագործութեան այն մասն է, որ ընտանի անասունների արտադրութեան, բուծման և անոնց շահ մ'ստանալու արուեստին վրայ կը խօսի։

Ընտանի կ'անուանի ամէն այն անասուն, որ ընկերական աշխարհի մէջ ապրելով, մարդուն կ'ընկերանայ նմա ուղղակի կամ անուղղակի շահ մ'արտադրելու նպատակաւ, ինչպէս ձին իւր զօրութեամբ անուղղակի, կովն իւր մսով կամ կաթով, ոչխարն իւր բուրդով և այլն։ ուղղակի շահ մ'արտադրեն։

Ընտանի անասունները անասնաբոյծներ կան տեսակէտով սոսկ մեքենաներ են որոնց արտադրութեան երկրագործն նիւթ պատրաստել պարտի, և անոնցմէ բաժին մ'ստանալու համար գայնս սնուցանել և իրենց առողջապահութեան խնամ տանիլ։

Անասունն մեքենայ մ'է ըսինք, որ կ'գործէ, կ'այրէ որոշեալ քանակութեամբ կերակուրներ։ Նա կը շարժի և կատարէ ըստ մեքենական օրինաց, այնպէս կաթը կուտայ, կամ միսն և կամ իրարու թիւնն իրրև մեքենայ մը, որ իրեն

համար վաս մնուած ծախքն կը փոխարինէ։ Սակայն աս ոչ կենդանի մեքենայներ կը կոչուին, զորս բնութիւնն իրենց պաշտօնավարութեան յարմար գործարաններով կազմած և մարդուն յանձնած է, ամեն պարագայի մէջ անկէ օգուտ մը քաղելու արուեստն իւր իմաստութեան թողլով։

Ուստի՝ վերոյիշեալ տեսակէտով երկրագործն ջանալու է իւրաքանչիւրէն, առանց բաղդին յանձնելու, կարելի եղածին չափ մեծ չահ մը ստանալու միջոցներն փնտռել և զայնս ի կիր արկանել։ Այսինքն՝ անասնաբուծութեան սկսելէ յառաջ պարտաւոր է նկատել նախ իւր անընդային աղբիւրներն, յետոյ իւր հողի արդասաբերութիւնն, որ՝ իհարկին առաջինէն կախեալ է։ Երկրորդ՝ իւր շահերու բղխման դիւրութիւնն կամ միջոցները, և վերջապէս ի նկատի առնուլ տեղւոյն դիրքն, վաճառականութիւնն և ապա այս կամ այն արտադրութեան ձեռնարկել։

Այս ամեն քննութիւնները ընելէ վերջ երբ իւր ապառնի շահերու վրայ կատարեալ վստահութիւն ունենայ, այն ատեն պէտք է անասնաբուծական մեթոտներու հետեւելով իւր անասունները իւր նպատակին ծառայեցնել և զայնս հարկ եղած ժամն և յարմար ազոյն միջոցներով անուցանել։

Երկրագործն պարտաւոր է նաև ամեն բանէ յառաջ իւր բուծանելի անասունին կազմակերպութեան (ԿԱՆՄԱՍԻՆ) և գործարանութեան (ՕՐԱՆԻՆՔՍԻՆ) վերայ ծանօթութիւն ունենալ։ Ուստի՝ և մեք արժան դատեմք նախ հարեւանցի ակնարկ մը նետել անասնոց մարմնային կազմակերպութեան վերայ, և ապա անասնաբուծական մեթոտներն ուսուցանել։

—

ԳԼՈՒԽ Ա.

ԱՆԱՍՆՈՑ ՄԱՐՄՆԱՅԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱՑ

—

Հիւսկէնային դրութիւն. — Կենդանեաց մարմինը կարծր և յեղուկ նիւթերէն կազմուած է։ Կարծր մասերը հիւսկէն (ՌԻՍԿ) կը կոչուին։ Այս հիւսկէնները թէև քանի մը տեսակ են, բայց մենք միայն չորս գլխաւոր հիւսկէններու վերայ պիտի խօսիմք, որոնք անասնաբուծական մեթոտներու համար հարկաւոր են։

Ա. Ճարպոտիկ հիւսկէն (ՌԻՍԿ ԱԾԻԲԷՏ). — Այս հիւսկէնը փոքրիկ և փակ փըշտիկներէ ձեւացած է, որոնք ճարպի շամանդաղները կը ներփակեն։

Բ. Դնդերային հիւսկէն (ՌԻՍԿ ԴԻՆԴԵՐԱՅԻՆ). — Դնդերային հիւսկէնը տարբեր թելերէ (ՖԷՏ) կազմուած է, որոնք ընդհանրապէս կարմրագոյն են, մերթ զլանաձև, մերթ տափակ, և իրերաց հետ համախմբուելով բրգաձև տրձակներ կը կազմեն։ Այս տրձակներու միութիւնը դնդերային դոնը (ԼԷՔ ԴԻՆԴԵՐԱՅԻՆ) յառաջ կը բերէ, որ ռամկօրէն դի կանուանի։

Գ. Աճառային հիւսկէն (ՌԻՍԿ ԲՈՒՐՏՆԱՅԻՆ). — Աճառը, որ ռամկօրէն կոճիկ կը կոչուի, քիչ շատ կարծր բայց դիւրաթեկ և առաձգիկ գործարան մ'է, ընդհանրապէս ճերմակ կամ դեղին գոյնով։ Այս հիւսկէնը ոսկրներու յօդից ծայրերը կը պատէ և անոնց շարժումը կը դիւրացնէ։

Դ. Ոսկրային հիւսկէն (ՌԻՍԿ ՏԷՈ). — Ոսկրային հիւսկէնը գործարանաւոր և անգործարանային տարրերու յարակցութեամբ կազմուած է։ Գործարանային տարրն, նոյն ինքն ոսկերց աճառն է. իսկ միւս մասը կրաքարի աղերէ կազմուած է։ Այս երկու նիւթոց համեմատութիւնը շատ մը պատճառներ կրնան փոխել. զոր օրինակ տարիքը, սննդեան եղանակներն եւայլն։

Կոմֆաֆ (ՍՔԱՐԷԼ). — Կենդանւոյ մը գործարանային դրութիւնը շատ մը կազմածներու միացումով պատրաստուած է, որոնց իւրաքանչիւրն յատուկ պաշտօն մը կը վարէ կենդանւոյն կենաց մէջ, այք են՝

1. Կազմած Մարսողութեան
2. » Շնչառութեան
3. » Արենային պարբերութեան
4. » Մզային դրութեան
5. » Զգայական
6. » Զգայութեան
7. » Տեղաշարժութեան
8. » Ծննդականութեան

Այս կազմածները իրարու հետ համախմբուելով կենդանւոյն կեանքն կը կազմեն։

—

ԳԼՈՒԽ Բ.

ԿԱԶՄԱԾ ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԵԱՆ

—

Գործարան. — Մարսողականութիւնը կենաց պաշտօնավարութիւններէն մին է, որով կենդանին իւր սննդեան հարկաւոր նիւթերն կը քաղէ իրեն տրուած կերակուրներէն։

Ամեն կամնտու կենդանի մարսողութեան կազմածն հետեւեալ գործարաններէն բաղկացեալ է։

Բերան, որկրանց (ՖԱՐԻՆԿՍ), որկոր (ԷՍՕՖԱԳՍ), ստամոքս, աղիք և որովայնամաշկ (ՊԵՐԻԹՈՆԷՈՆ)։ Կան նաեւ քանի մը գործարաններ եւս, այք երկրորդական են և մարսողութիւնը դիւրացնելու կը ծառայեն, և են. ըրձաբեր գեղձ, պանգրէատին գեղձն, լեարդ և փայծաղն։

Ա. Բերան. — Բերանը՝ ուրկէ մարսողութեան խողովակը ծագումն առնու, երկու ծնօտներու մէջ հաստատուած խոռոչ մ'է, որ առջեւի կողմէն շուրթերէն սկսի և ետեւէն քմատեռին (ՎԷՍԹԻԲՅԷ) վրայ վերջանայ, երկու կողմերը այտերը կը գտնուին, վերի կողմը քիմքը և յատակը ծնօտամէջի անջրպետով սահմանեալ է, ուր կը գտնուի լեզուն։

Ատամնաբուսանիւն հեծելականաց (ԷՖԷՊԷ). — Կենդանեաց ծնօտներու եղերքը գտնուած ակռաներու շարքը ատամնային կամար կը կոչուի։ Ակռաները ատամնախորշերու (ԱԼՎԷՕԼ) մէջ հաստատուած են, որոնք ծնօտներուն եղերքը փորուած խորշեր են։

Հեծելականաց ակռաները երկու տեսակ են գլխաւորապէս, աղօրիք (ՏՕԼԷՍ) և հերձողք (ԻՆՇԻԼԻԼ)։

Աղօրիք լայնակատար և բազմարմատ են, այք ծնօտից երկու կողմերը գտնուելով, կերակուրը ծամելու կը ծառայեն։

Հերձող ատամունք միայն մէկ արմատ մ'ունին և կատարնին ալ հատու է։ Այս ակռաները դժուարաւ ծաքելի կերակուրները կտրատելու կը ծառայեն։

Հերձող ակռաները երեք կարգի կը բաժնուին, այք են՝ Հապուռ (ԲԷՆՈ), երկու հատ իւրաքանչիւր ծնօտի վրայ, որ առջեւի կողմը կը գտնուին, Մեպեռնէ (ՄԷՊԻՈՒՆԷ) նոյնպէս երկու հատ իւրաքանչիւր ծնօտի վրայ, և կարգուած են հատուներու երկու քովը, անկիւնէ (ԳՈՒԷՆ) միւնոյն թուով, որոնց մէն մին իւրաքանչիւր մատեռանի քովը կարգուած է, և հերձողներու վերջին ակռաները կը կազմեն։

Սրու հեծելականք, մատակներէն երկու ակռայ աւելի ունին, հերձողներու և աղօրիներուն մէջտեղը զետեղուած, որ ժանիք (ԽՈՅԼ) կը կոչուին։

(Շարունակելի)

ԻԼՄԻ ՍԸՀՀԷԹ

—

Հէրսիմիզին պիլտիկի պիր շէյտիր քի, ինսան պիր չօգ ազալարան միւրէքքէպ օլուպ, պունլարտան ճիւմիէսինին տախի այրը այրը պիրէր, վէ պաղրսընին տախի պիրտէն զիեատէ վաղիֆէլէրի, եանի խրատմէթլէրի վար տըր. վէ պունլարտան պիրինտէ պիր նօգսան զուհուր իտիպ, վէ եախօտ պիր խալէլ վուգու պուլարադ, վաղիֆէսինի իճրա իտէմէզ պիր հալ վէ տէրէճէեէ կէլիր իսէ, օ ատամէն խասթա օլմասը վէ եախօտ էօրմէսի լազըմ կէլիր. վէ պունտան տա աշիքնար նէշէթ իտէր քի, հաեաթ ու սըհէթիմիզ, թէքմիլ ազալարըմըզըն, քէնտի վաղիֆէլէրինի, թէմամիյլէ իճրա իյլէմէլէրինէ մէնութ տուր։

Վիճուտի պէնիի ատէմի թէշքիլ իտէն մէզքիւր ազալարըն, պիր չօգ տիւշմէնլէրիտէ վար տըր քի, ինլար թանրեբպ պիլմէքլիք, վէ քէնտիմիզի, միւմքին մէրթէպէ, մէզքիւր տիւշմէնլէրին թէէսսիրլէրինէ մուհաֆաղա ելմէքլիք էլզէմիյէթէն օլուղու կիպի, մէզքիւր թարիգի մուհաֆաղաեբ տա պէղէ էօյրէտէճէք իլիմ, իլմի սըհէթ, եանի առողջաբանութիւն տուր։

Վաղտա, պիղ, առողջաբանութիւն սայէսինտէ, տիւնեատան, նէ էօլիւմիւ գալարրապիլիրիզ, վէ նէտէ թէմամիյլէ խասթէլիքլէրի մահվ ու տէֆ իտէպիլիրիզ. լաքին, շուտա ինքեար օլունմազքի, մէզքիւր իմ սայէսինտէ, ինսան հէմ չօգ եաշատապիլմէքտէ տիր, վէ հէմտէ սըհէթ վէ ըահաթ իւզրէ եաշատապիլմէքտէ տիր։

Ինթիմալ տըր քի, շիմտի պաղը դաթլար, պու սէօյլէտիքլէրիմիզի օգուտուզլարընտա, դալդըպ պիղէ խիթապէն, «ա՛յ էֆէնիմ, նէ՞ եարմալըեըզ, շիմտի տէ դալդըպտա, պիրտէ ուզուն ուզատբեա, առողջաբանութի՞ւն մու էօյրէնմէլիեիզ. իշթէ պու դատար մուալիճէլէր, պու դատար էճզաճբլար, պու դատար տախի հէքիմիէրիմիզ վէ ճէրրահլարըմըզ վար տըր, մատզաղաղ քէյֆիսիզ օլուղուզմուղտա, ինլարա միւրաճաաթ իտէրէք, քէսպի շիֆա իտէրիզ, վէսսէլամ» տէյէճէքլէր տիր։ Բեա՛շքի էօյլէ, եանի հէքիմէր վէ իլաճլար սայէսինտէ տէ, իլմի սըհէթ սայէսինտէ հուսուսի իհթիմալտէն պուլունան մուհասէնաթ կէօրիւյէ պիլսէ իտի. հալպուքի, պինիէրճէ սէնէլիք թէճրիւպէլէր, պունուն մուղայիրինի թաստիգ իթմէքտէ տիրլեր. շէօյլէքի, մէտէնի տիւնեանքն հիչ պիր թարաֆքնտա, նէ զէնճիրլէր, նէ մահպէպէր, վէ նէտէ սայիր պին տիւրլիւ էն զիեատէ շէտիա ճէղա վէ էզիյէթլէր իլէ պիլէ, հիչ պիր ճիւրմ ու ճիւնահէթին էօնիւ տըլնամաեբպ, անճադ վէ անճադ, մէքթէպ վէ մէտրէսէ, ուլում ու ֆիւնուն, վէ թալիմ ու թէրպիյէ իլէ ալքնապիլտիկի կիպի, պիր մէմլէքէթտէ, հէքիմիէրին վէ իլաճլարը չօգ պուլունմալարը, վէ չօգ խասթալարա պագմալարը, խալդն չօգ վէ բահաթ եաշամասը, վէ միւպթէլա օլաճաղը իլէթլէրին էօնլէրի ալընմասը միւմքին օլմամաբպ, իլա վէ իլա, իլմի սըհէթ սայէսինտէ, հէր քէսին, իյի վէ սըհէթ իւզրէ եաշամագըզըն թարիգ ու թէտպիրլէրինի, վէ պիր չօգ խասթալըգլարա սէպէպլիյէթէ վիրմէմէքլիկին ուսուլէրինի էօյրէնիպ պիլմէսի, վէ էօմր ու հայեատընա մուղիրը հալէրտէն, քէնտույի ատզընմագըզղա չալըշմասը յլա օրապիլիր։

Պինաէն ալէյհ, հէր քէսին ադը շէհատէթ իտէպիլիր քի, պու ալէմտէ, պիր չօգ տէֆա խասթա օլուպտա հէքիմէրէ վէ իլաճլարա միւրաճաաթա մէճպուրլիյէթէ իլէ, հէմ պիր չօգ բարալար սարֆ իտիպ, վէ պիր չօգ ճէղալար վէ աղրը սըզըլար վէ գօրգուլար չէքմէքտէն, վէ հաթթա թէհլիքէլէր կէչիրմէքտէն իսէ, վէ պունլարտանտա պէտթէրի վար տըր, հէմտէ քէնտիմիզ իլէթ սահիպլի օլարադ, ֆամիլեա վէ ազրապամըզըն տէրտինի, խարապէնը վէ սէֆալէթինի մուճիպ օլուղտան պաշգա, սիլսիլէմիզ տախի միւհիք իլէթէր միրաս պըրադմադտան իսէ, իլմի սըհէթի էօյրէնէրէք, ազ խասթա օլմագըզա, վէ հէքիմ վէ իլաճա ազ միւհթաճ պուլունմագըզղա չալըշմագըզմըզ տահա ալէա, վէ տահա գօլայ տըր։ Մէսէլա, էկէր իլմի սըհէթի պիլսէլէր, պիր չօգ վերէմի ատամլար էվլէնիպտէ, պու իլէթէ միւպթէլա վէ եախօտ իսթիտատը էվլատ սահիպլի օլմազլար. զիրա, պիլիրլէր քի, իլէթի մէզպուրէ, էվլատան էվլատա սիրատէթ իտէպիլիր. էօյլեսէ սարալը, վէ սայիր պէյին վէ սինիր իլէթլէրինէ միւպթէլա պուլունան դրզլար վէ էրքէքլէր էվլէնմիքլէրինտէ, այնի ֆէնալըզղա սէպէպլիյէթէ վիրմիշ օլուրլար։

Ինանալար քէնտի պուլունուգլարը մէմլէքէթին իդլիմինտէն, հավարընտան, սուլարընտան, վէ էօթէտէ պէրուտէ կէօրէնմէքտէ օլան սուլարտան վէ իւսթիւ աչըգ օլան ավարըզարտան, վէ սօգագլարտա, վիրանէլէրտէ պուլունան բիլիքլէրտէն, վէ ամբլան քէտի, քէօրէք վէ ֆարէ լէշլէրինտէն հուսուլէ կէլմէքտէ պուլունան մուղիրը թէֆֆիֆինլէրտէն, վէ սօգագլարը սուլանմամաբյլա, դատարմագտա օլան թօպրարը, նէֆէս ալընպպ վիրիլմէսիյլէ, ադ ճիկէրիմիզ պօրուլարընա դատար կիթմէքտէ պուլունան, վէ ղայրիհիմ վէ ղայրիհիմ բիսիքլէրտէն սագընմագըզղա միւհթաճ օլաուգլարընտան, պունլարը տէֆինէ չալըշմագըզ, վէ մահվարը չարէսինի տիւշունմէքլիք, վէ պինաէն ալէյհ, էնվայի իլէթլէրին էօնիւնիւ ալմագըզ, հէմ էլզէմյէթէտէն տիր, վէ հէմտէ իհթիմալտէն տիր. ֆաղաթ, էլվէրիր քի, պիր քէրրէ, էվվէլ էմիրտէ, իրմի սըհէթին էլզէմյէթէթին թանրեալըմ, դապուլ իտէլիմ, վէ թահսիլ ու իճրասընա միւպաշէրէթ էյլէյէլիմ։

Իրմի սըհէթէ ինանան, դապուլ իտէն, վէ էօյրէնիպ իճրա էյլէէն պիր խալդ, ատի պիր իլէթէ տիւշար օրմազտան էվվէլ, քէնտույի սադընմագըզղա չալըշաճաղը կիպի, վէպա վէ զօլէրա միսիլլու, պիր իլէթի սարիա զուհուրինտէ տախի, էօյլէ, «Ալլահտան տըր, շէյթանտան տըր, վէ շէօյլէ տիր, պէօյլէ տիր» տէյէրէք, վէ էլէրինի պաղլաեարագ, իլէթի մէզպուրէեէ դարշը կիթմէյիպ, իլա, անքն տէֆի չարէսինէ չալըշըր, եօլ տիւշինիւր վէ թէտպիր տիւշինիւր։

Իրմի սըհէթի պիլէն վէ իթիպար իտէն խալդ, սըհէթէ մուղիրը օլան շէյլէրին տէֆի չարէսինէ չալըշդտան պաշգա, սըհէթէ ֆայիտէլի եօլար, տաէթլէր, էյլէնճէլէր, վէ թէտպիրլէր տախի տիւշինիւպ վէ իհտաս իթմէկէ տախի չալըշըր։ Էօյլէ տիւշինէրտէ, տէրէքլէրտէ, պալօլարտա, սոարէլէրտէ, ույդուսուզ դալարագ, բահաթքը պօղարագ, սէրհօշ օլարագ, օյնաեբպ սըչրաեարագ, թէրլէյիպ ուշիւեէրէք, վէլհասըլ հէդարան նէվի միւհլիք հալէր իլէ, կիճէլէրի սապահլարա, վէ կիւնտիւզլէրի ագշամլարա դատար, դաֆասընը տիւմանլար իլէ, վէ միտէսինի չէօրճիւ քիւֆէսի կիպի դարմագարբշ, վէ էօյլիսիւզ թէրզիսիզ սուրէթտէ տօղատարագ, հէր նէվի իլէթլէրի վէ պինապէրին էօնիւմիւ տախի, քէնտի իսթէկի իլէ, տիվանէ կիպի տավէթ իթմէյիպ, իլա, քէնտիեի սագընաբգտան պաշգա, սայիրլէրէ, վէ ալէլխուսուս քէնտի ֆամիլեասընա վէ չօղուդ չօճուղունա տախի նասիհաթլար վիրիր, վէ էզճան ու տիլ սագընաբմաեա՛ չալըշըր։

Պու պապտէ, պիղ տահա, եալընըզ մատի սուրէթտէ զարարլարը կէօսթէրտիք, հալպուքի, մէզքիւր ճէհալէթ, եապանիլիք, վէ պութթէրէսթիլիք էսէրլէրի օլան ատէթլէրտէն վէ էյլէնճէլէրտէն, մանէվի սուրէթտէ, եանի ախլագ ճիհէթիյլէ զուհուրա կէլմէքտէ օլան ֆէնալըգլար, վէ էինէ սօնունտա մատի զարարլարա, եանի խասթալըգլարա վէ էօլիմիէրէ սէպէպլիյէթէ վիրմէքտէ օլան զարարլար իսէ, տահա գիեատէ վէ տահա շէտիտ ալրլէր։

Նէ՛ դատար ճահիլ գըզլար վէ նէվճիվան էրքէքլէր, իրմի սըհէթէ նէ խուսկինի պիլմէտիքլէրինտէն, վէ գանլարը եանի սիննէրի իդթիզասընճա, ազլ ու մուհաքէմէլէրի վէ թէճրիւպէլէրի բէք վէ բէք չօգ գըսսա օլուպ, անճադ տուդուլարը արդասընտան կիթմէքքէ, վէ մէզքիւր տուդուլարա էսկր օլտուգլարտան, մէզքիւր մատի վէ մանէվի զարարլարը, եա այրը այրը, վէ եախօտ պիր պիրի արդասընտան, վէ տէ եախօտ պիրլիքտէ օլարադ շէքմէքտէ տիրլեր։

Վէ հէլէ մէմլէքէթիմիզճէ, վէ ալէլխուսուս միլլէթիմիզճէ էն զիեատէ շատանը թէէսսիֆ օլան եէրիտէ չու տուր քի, ճահիլլէր մէզքիւր էլմի պիլմէտիքլէրի հալտէ, պիլիրլէրի վէ եախօտ ատթալարը իսէ, պիլմէտիքտէն պաշգա, կիւեա պիր ֆաղիլէթ իշլէեօրլար, վէ կիւեա պիր սիվիլիզասիոն իճրա իտիպ էօյրէտիեօրլար կիպի, պիրտէ գալդըպտա, կէրէք բարալարըյլա, վէ կէրէք լիսանլարըյլա, վէ կէրէք իպրէթլէրիյլէ, զէվալլարը, թահրիք վէ թէշվիգ տախի իյլէմէքտէ՝ տիրլեր։ (ՃԷՆԱ)

ԱՓՐԻԿԷԻ ԲԱՐԳԱՒԱՃՈՒՄԸ

—

(Մանրամասն 469կէնճէ նէսիէնտէն պոքէէ)

Մինիսթրական աշխարհին համար Ափրիկէ հողագնտիս ամենէն կարեւոր վայրերէն մին է։ Այս ընդարձակ երկիրը Աւետարանին լուսովը լուսաւորելու համար կ'արժէ որ եռանդունջանքեր տաղանդ և կեանք նուիրուին։ Թէեւ չիրականացան այն պայծառ յոյսերը որ կը կեդրոնացնէին Անգլիոյ Զբրղ Միշընէրի Սօսայիթիին Ուկանտայի մէջ ունեցած առաքելութեանը վրայ, և երբ տարի աշխատութենէ յետոյ Մցա և իր ժողովուրդը կը թուին մերժել զբրիստոնէութիւն, այլ տակաւին բաւական թուով միսիոնարներ կեցած են անդ, և ուրիշներ ալ երթալու վրայ են, որոնց ընկերացած են երեք Ուկանտայի պատգամաւորք, որք Լօնտոնէն իրենց հայրենիքը կը դառնան։

Ուրախալից լուրեր կը հասնին վերոյիշեալ ընկերութեան կայաններէն, ինչպէս նաև Օքսֆորտի, Քէմպրիճի, Տիւբէնի, և Տըպլինի համալսարանաց առաքելութիւններէն, որք լաւ յառաջդիմութիւններ կ'ունենան։ Սոյն առաքելութիւնք հաստատուած են ի Զանզիպար (կղզի) և ի Մաքիլա, և ի Մաքաիի (բուն ցամաքին վրա)։

Լօնտոնի Միսիոնարական ընկերութիւնը ոչ միայն զօրացուցած է իր Դանկանեիգա լճին վրայ ունեցած փայլուն առաքելութիւնը, այլ հաստատած է ուրիշ կայան մ'ալ լճին արեւմտեան եզերաց վրայ։ Սկովտիոյ Ազատ եկեղեցւոյ Միսիոնարական ընկերութիւնը ուրիշ կայան մը հաստատած է ի Զամպա։ Գաղղիական Աւետարանական ընկերութիւնը պիտի ղրկէ միսիոնարներ Վիքթորիայի Ղրվէժներուն մօտ ունեցած կայանէն Պարոցէի հովիտը։ Անգլիոյ մէջ կայ ընկերութիւն մը «Գոնկո Միսիըն» անուն, որ կը բաղկանայ ամեն յարանուանութիւններէ։ Սոյն ընկերութեան 14 ներկայացուցիչները Մր. Սթէնլիի հետ են, և կը հաստատեն միսիոնարական կայաններ, պաշտպանութեամբ նոյն ընկերութեան յորում է և Մր. Սթէնլի։

Բոպէրթ Արթինթըն ազնուականը կը շարունակէ իր առատաձեռնութիւնը, և վերջերս տուած է իբր 15,000 դալէռ Լօնտոնի Միսիոնարական Ընկերութեան՝ շոգենաւ մը կառուցանելու և հանդերձելու նպատակաւ, որ պիտի երթեւեկէ Դանկանեիգա լճին վրայ, միսիոնարաց տրամադրութեան ներքեւ։ Նաեւ նուիրած է Անգլիոյ Մկրտիչեան Միսիոնարաց ընկերութեան իբր 20,000 դալէռ ուրիշ շոգենաւի մը համար որ պիտի երթեւեկէ Գոնկո գետին վրայ քարավաններէն վեր, նոյնպէս ընդ տրամադրութեամբ միսիոնարաց։ Այս շոգենաւը ջուրը պիտի իջեցնեն ի Սթէնլի Բուլ (ծովակ) որ, ինչպէս որ հընչակաւոր Հէնրի Սթէնլիին այն կողմերը ըրած ճամբորդութեանը նկարագիրներն եղող երկու հատոր մերը ըրած ճամբորդութեանը նկարագիրներն եղող երկու հատոր «Թրու տի Տարք Քոնթինէնթ» անուն հեղինակութիւնը կարդացողներուն ծանօթ է, մարդաշատ և արգասաւոր երկրի մը կեդրոնն է։

Զբրշ Միշընիրի Սօսայիթին ունի շոգենաւ մը՝ որ Նիկիրիներ ճիւղերուն վրայ միսիոնարական ծառայութեանց յատկացեալ է, ընդառեչութեամբ Գրաուերը եպիսկոպոսին և կղերին։

Եսիմպուրկի կեդրոնական Ափրիկէի ընկերութիւնը ունի «Լէյք Նիասսա» անուն շոգենաւ մը ստորին Զամպէսիի և իր ճիւղերուն վրայ, և Սկովտիոյ Ազատ եկեղեցւոյ Միսիոնարական ընկերութիւնը շոգենաւ մը՝ «Իդալիա» անուն, որ կ'երթեւեկէ նոյն գետին վերին ճիւղերուն վրայ, քարավաններէն վեր, և բուն լճին վրայ, իբր 60 մղոն ճամբայ մ'ալ շինած է քարավաններուն շուրջը, ճամբուն գըլխին է Նիասսա լիճը։ Սուէզի

Ջրանցքի համբով իրը 60 օրուան ճամբայ է Անգղիայէն։

Պորտ ընկերութիւնը, կտակաւ թողուած մեծաքանակ դուսարի մը օգնութեամբը, ձեռնարկած է առաքելութիւն մը հաստատել ի Պիհէ, որ Դօանզա գետին ականց մօտ բազմամարդ քաղաք մ'է, և ընդարձակել Զուլուի առաքելութիւնը մինչեւ Ումզիլայի թագաւորութեան մէջ, հարաւային արեւելեան եզերաց վրայ Տէլակօա ծոցին մօտ։

Ամերիկայի Միսիօնարական ընկերութիւնը կը պատրաստուի առաքելութիւն մը հաստատել Սօպաթ գետին Նեղոսի հետ միացած կէտին մօտ, հաղորդակցութեանց և նպաստից կեդրոն ընելով Խարդում։

Ամերիկայի գաղթականութեան ընկերութիւնը (¹) աւելի նպաստ կը խնդրէ քան որչափ մինչեւ ցարդ ընդունած է։

Լիպերիան հանրապետութեան հաստատուիլը և բաղդաւորումը յայտնապէս կը ցուցնեն նոյն երկրին աշխատութեանց հանդամանքը և արժէքը, և կ'արդարացնեն նորա պահանջումը հայրենասիրաց, մարդասիրաց և քրիստոնէից կուրեկցութեանը և առատաձեռնութեանը վրայ։

ԶԱփրիկէ քրիստոնէացնելու եռանդեանը հետ, որ հետզհետէ զգալի կը լինի, բանաւոր պատճառունենք յուսալու թէ այս մանուկ հանրապետութեան (Լիպերիա) մէջ եղած շարժումները ամեն ժամանակէ աւելի հիմն պիտի առաջնորդեն զբոսանդակ Ափրիկէ առաւել մեծ և օրհնեալ արդեանց։

Արեւմտեան և հասարակածի Ափրիկէի ճերմակներէ դրաւումը երկար չկրնար տեւել՝ կլիման ճերմակներու յոյժ վնասակար ըլլալով։

Մեռեալ և կորուսեալ խուզարկուաց, միսիօնարաց, վաճառականաց և հանքագործաց ցանկը կը հաստատէ այն երկիրը բանալու և զարգացնելու նախագիծ ջանից տխուր փորձառութիւնը։

«Ուէսլիեան Միսիօնարական ընկերութեան ղրկած 117 միսիօնարներէն», կը գրէ վսահութեան արժանի անձ մը որ Ափրիկէի մէջ կ'աշխատի, «54ը իրենց աշխատութեան դաշտին մէջ մեռան, որոց 39 իրենց դալէն տարի մը չանցած մեռան և մնացեալներէն 10ը՝ վեցէն մինչեւ քսան ամիս աշխատութենէ յետոյ պարտաւորեցան իրենց հայրենիքը դառնալ։ Երեսուն տարուան մէջ Անգղիոյ Զբրչ Միշնէրի Սօսայէթիին ղրկած 109 միսիօնարներէն 54ը իրենց աշխատութեանցը մէջ մեռան, 4ը իրենց հայրենիքը դարձած ատենին ճամբուն մէջ, և 14ը առողջութիւնին խանգարեալ ետ դարձան։»

Պաղէլի Միսիօնարական ընկերութեան 41 միսիօնարները իրենց կայաններուն մէջ մեռան մի քանի տարուան կարճ միջոցի մը մէջ։ 1836էն մինչեւ 31, 31 անձինք, որոնք մասնակցած էին Ամերիկեան եպիսկոպոսական առաքելութեան պարտաւորեցան ետ քաշուիլ։

Հռչակաւոր Նիկերի արշաւանքը, որ Ալպերթ Իշխանին եռանդուն աջակցութեամբը կազմուած և հանդերձեալ էր, իր արշաւանաց մի քանի ամիսներուն մէջ կորսնցուց իր 148 ճերմակներէն 40ը, որք էին պաշտօնեայք և նաւաստի, մինչդեռ 158 սեւերէն և ոչ մին մեռաւ։

(Շարունակելի)

(¹) Այս ընկերութիւնը կազմուած է 1817 յունվար 1ին Միացեալ-Նահանգաց մէջ, գլխաւորաբար պատուելի Տր. Ֆինլի անուն եկեղեցականի մը ջանիքը։ Սորա նպատակն է փոխադրել յԱփրիկէ, մասնաւորապէս ի Լիպերիոյ Միացեալ-Նահանգաց մէջ գտնուած այն սեւերը, որք կը փափաքին իրենց նախահարց երկիրը դառնալ։ Լիպերիոյ հանրապետութիւնը սոյն ընկերութեան ջանիքը հաստատուած է։ Ծ. Թ.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԴԱՆԱ ՀԱՅԱՍ

Լօնտրա, 26 յուլիս

Մէջլիսի մէպուսանտա, լորտ Զբրչը, Թունուս վէ Թարապլուսը ղրպ մէսէլէրի հագդընտա մուպահասաեա կիրիշմէք իսթէյիպ իսթէմէտիկինի Մ. Կլատսթընտան սիւալ իյլէմիշ տիր։

Մ. Կլատսթըն վիրտիկի ճէվապտա, պու մէսէլէլէր իւզէրինէ պու կիւնքի կիւն ծրանտա իլէ մուխապէրաթ ճէրէեան իթմէքտէ օլտուղունտան, միւզաքէրաթը մէղքիւրէնին թէէխիրինի արզու իթմէքտէ օլտուղունու պէեան, վէ մուխապէրաթը մէղքիւրէ հագդընտաքի մուհարբէրաթը ըէսմիեէնին ասլա վազբթ կէչիրիմէէրէք, բարլամէնթօեա իթա գըլընաճաղընը իլավէթէն տէրմիեան իյլէմիշ տիր։

Ինկիլթէրրա մէմուրլարընտան մասատա, սայիր Ինկիլիզ թէպասընտան օլուպ, հայուուտլար էլինէ տիւշէճէք օլանար իլշին, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին պէտէլ ագէսի վիրմէմէսինէ խարիճիեէ նէզարէթինճէ գարար վիրիմիշ տիր։

Բարիս, 26 յուլիս

(Թունուս վէ Թարապլուս մէսէլէլէրինէ տայիր տիւգ տր Պրոլիի Թարաֆընտան վագը օլան պիր սիւալէ ճէվապէն, տիւն, Մ. Պարթէլէմի Սէնթ-Իլէր Թարաֆընտան մէճլիսի աեանտա իրատ օլունան նութգուն թէքմիլի տիր։)

Միւշարիլէյհ տէմիշ տիր քի, «Թարապլուս հագդընտա Ֆրանսաեա իսնատ իտիլէն թասավվուրաթա տայիր մուախաբէն Ինկիլիզ հիւքիւմէթինէ վագը օլան պիր թէպլիղաթըմտա, էֆքեարըմը անլաթմագ իչին, նէ գատար գուվվէթլի թապիրլէր պուլտում իսէ, անլէրի իսթիմալ իլէտիմ, վէ Ֆրանսըզ հիւքիւմէթինէն պէօյլէ խսուսեալաթը ճիատէն թահթը իթիպարա ալմահաճաղընը, վէ պէօյլէ պիր թիւրահաթ թարզընտաքի սէրկիւզէշթին, անճագ Ֆրանսանըն ատուլի էքպէրլէրի թարաֆընտան արզու իտիլէպիլէճէկինի թահրիրէն պիլտիրտիմ։» (Ալգըշլաեըշար։)

Նպէրը միւշարիլէյհ, Ֆրանսա իլէ տեվլէթի Ալիէ միեանընտա հիւսնի միւնասէպաթ մէվճուտ օլտուղունու տախի պէեան իլէ, Թունուսուն ահվալը հաղրէսինին Ինկիլիզ հիւքիւմէթի թարաֆընտան տախի թատիգ իտիլտիկինի իլավէ իյլէմիշ տիր։

Բարիս, 26 յուլիս

Ֆրանսանըն, շրմալի Ամերիգաեա տայիր պաղը սուվէրի թէսվիեէ պուլմագ իւզրէ, Իթալիաեա թէքլիֆաթտա պուլունտուղու թէվաթուրու, քիւլլիէն պիսալու էսաս տիր։

Լօնտրա, 26 յուլիս

Լորտըր մէճլիսինէ, գօնթ Տը լա Ուար, Ինկիլթէրրա տէվլէթի իլէ շրմալի Ամերիգանըն Մաղրբպի հիւքիւմէթլէրի պէյնինտէ մէվճուտ օլան միւնասէպաթը հաղրբէճէ հէր նէ թէպէտտիւլ վուգուս պուլուր իսէ, պունուն, Ագտէնիզտէ Ինկիլիզ մէնաֆիինէ մուզիրր օլաճաղընը միւշիր օլարագ, եագընտա մէճլիսէ պիր թէքլիֆ արզ իտէճէկինի պիլտիրմիշ տիր։

Ուաշինկթընը, 26 յուլիս

Ժէնէրալ Կարֆիէլտ պու կիւն բէք իյի տէյիլ տիր։

Թունուս, 26 յուլիս

Ֆրանսըզ զբրհլը տօնանմասը յուլիս 24 իւնճիւ սապահտանը Կապէս բիշկեահընա վասըլ օլմուշ տուր։ Ասաքիր տէրհալ գարաեա չըզտըգլարընտան, Արապլար ղաֆիլէթէ կէչէրէք, մուգավէմէթ իտէմէմիշլէր տիր։ Շէհիր գուվվէթլի սուրէթէտ իշղալ իտիլմիշ տիր։

Ֆրանսըզլարատան 7 նէֆէր եարալը օլուպ, պունլարատան իքիսի աղրը տըր։

(Լէվոնը Հէրալտա մախսուս ընէլէկրոֆլը)

Լօնտրա, 27 յուլիս

Սօն թէլէկրաֆտա, ժէնէրալ Կարֆիէլտին հալինին տահա զիեատէ ֆէնալաշտըղընա տայիր հիչ պիր խապէր օլմաեըպ, եվվէլքի հալինէ օյտուղու պիլտիրիմիշ տիր։

Լօնտրա, 27 յուլիս

Պու սապահ, Գանտահարտան խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, էեուպ խան, սուլհ ադը իշին էմիրէ պաղը թէքլիֆաթտա պուլունմուշ տուր։

Լօնտրա, 27 յուլիս

Թրանսվասալ գօմիսիօնունտա զուհուրա կէլէն միշքիւլաթ հալէա հալ ու թէսվիեէ օլունմաեըպ, պինապէրին մուխապէրաթ իկրլէմէմէքտէ տիր։

ԱԶԴՕՔ

Միացեալ ընկերութեանց տեսչութեան յանձնուած Կոքայ Ս. Դանիէլ վանքի զարգացմանն համար մի ցուլով 10 խրիմու կովեր և մի արուով 6 Ռուսական ըզնէյ ձիեր հարկաւոր լինելով, ընկերութեան նիւթական վիճակի անձկութեանը պատճառաւ՝ Կեդրոնական ժողովն իր վերջին նստին մէջ Տնօրէն ժողովոյ յանձնարարեց Ազգայնոց առատաձեռնութեանը դիմել, յիշեալ անասունները ամբողջապէս կամ մասամբ հայթայթելու և Միացեալ ընկերութեանց նուիրելու համար։

Հայաստանի տնտեսական վիճակի բարւոքմանը նպաստող այս ձեռնարկը երկրին հողագործական անասնոց տեսակն աղնուացնելու օգուտն ևս ունենալով, Տնօրէն ժողովը կը յուսայ թէ ընկերութեան հրաւէրն անլսելի չպիտի մնայ։

Ի դիմաց Միացեալ ընկ.
Տնօրէն ժողովոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Աբշալուէյ Ցովհաննէս Մ. Զէրաղ

9/21 Յուլիս 1881
Կ. Պոլիս, Ղալաթիա
Կէօչէ Օղլու-խան 13

* * *

Տաճատեան ընկերութեան Ընդհ. ժողովը նիստ ունի յուլիս 17 ուրբաթ օր վէզիր խան գըրբգճը Սիմոն աղայի խանութը։

Ատեանը պիտի բացուի ճիշդ ժամը 7ին. Հաճեցէք, աղնիւ ընկեր, Ձեր ընկերական պարտաւորութիւնն ի գործ դնելու փութալ։

ՕՐԱԿԱՐԳ

Ընթերցումն և վաւերացումն վերջին նիստի որոշմանց գործադրութեան վերաբերեալ զրութեանց։

Ի դիմաց Տաճատեան ընկ.
Ատենադպիր Ատենապետ
Կ. Ա. Պարոնեան Սէմոն Դարագաշեան

5 Յուլիս 1881

ԹԱՄՀԻՀ

Գուրդէնեան վարժարանին թէվղիկ մուքեաֆոթ զիյնէթինետ, Ա. մեն. սրբազան Պատրիարք հազրէթլէրի թարաֆընտան պիրվէքեալէ զուլունան Դեր. Իպրահիմ եպիսկոպոս օղմանեըպ, Դեր. Սիմէօն սրբազան իմիշ։

ԻԼԱՆԱԹ

Խաղինէյի էվրաղ նամ բիսալէյի միւֆիսէնին օն իքինճի ճիւղի տախի բունիւմայի զուհուր օրմուշ տուր։

Դամթինդ օնուն հաճի Օսման էֆէնտիեէ օլան ատէյինին խոթիֆաստը զրմինտա, մէղպուրէնին իւհտէսինտէ պուլունան Գում գաբուտա, Տիւզ օղլու ոզաղընտա քեալին, 2 նիւմէրօլու խանէսի նէսֆը-ընն ատթըմասը թահթը հիւքմէ ալընմըշ, վէ հիւքմի իլամ միճիպինճէ էմրի միւզայիտէսինէ իպթիսար օլունմուշ իսէ տէ, մէղպուրէ զիրը օլունան խանէնին նէսֆընա մոլիք օրմաեըպ, տէօրթ հիսսէ իթիպարիյլէ պիր պուչուզ հիսսէսինէ միւթասարրըֆ օլաուղու անլայընմըշ, վէ օլ սուրէթլէ միւզայիտէսինէ թէչէպպուս իտիլմիշ օլտուղունան, հիսսէյի մէրգումէնին իշթիրասընա թալիպ օլանլարը, Տէրսաատէթ մէրքէզի իճրա տայիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէկլէրի իլան օլունուր։

Կէլիպոլու ճիվարընտա, Օրաճա թարաֆլարընտա վագը վէ խաղինէի խասայի Շահանէեէ այիտ Թաշ աղպէլ մէրաաբնտա, տօղոան էէտի սէնէսի գասըմընը տօղասն սէքիզ սէնէսի բուղը հաղիրանընա գատար ալթը այլըղը էլի տէօրթ ղրա պէտել իլէ խոթիճաբէ թալիպ պուլունուպ, շէհրի հալը բումինին օն ալթընճը բէնչէնպէհ կիւնիւ գաբարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, գամմ իլէ խոթիճաբ խէճէքլէրին եէվմի մէղքիւրատ խազինէյի խասայի շահանէեէ կէլմէլէրի։ 3—3

Զուրէպա խասթախանէսի իչին, 97 սէնէսի թէմմուզը իպթիտասընասն իլուլը նէհահէթինէ տէկին իւչ այլըգ գօնթուրմօ օլաճագ իքի նէվ նանը ազէղին էսմանը, պէեազ մէճիտի 19 զրուշ հիսապլայէ, պէհէր օն կիւնատ պիր քէրրէ իթա օլունմագ շարթը վէ չէրայիթի սայրէ իլէ իճրա օլունան մինագ տասարնտա, ֆրանճիլանըն պէհէր գէյեէսի 98, վէ նանը ազէղին պէհէր գէյեէսի 70 բարատա թալիպի իւհտէսինտէ պուլունտուղունա, վէ թէմմուզուն 13իւնճիւ բաղար իրթէսի կիւնիւ սատի 9տա զարարը վիրիլէճէկինէ պէնատէն, նօղատնիյէ իթատէ թալիպ օլան, էվգաֆը հիւմատուն խազինէսի մէճլիսի իտարէսինէ կէլմէլէրի, վէ իրթէսի սալը կիւնիւ տախի եիւզատ պէշ թէնզիլ իտէն օլտուղու հալատ գատալ օլունաճաղը, իլան օլունուր։ 2—2

Լանկասա Օէբէյթէն օտգաղընատա, 40 արշէն արատ սաթլըգ օլուպ, թալիպ օլանլարը, Իւսկիւատարտա Ս. Խաչ քիլիսէսինատ ժամկոչ Սահակ աղբարտ միւրաճաաթ իթմէկլէրիւ։

ԻԽԹԱՐ

Տիւսթուրուն պէշինճի ճիւղի տախի չըգմըշ տըր։

Պիր ճիւղիւ 5 գուրուշ տըր։

ՔՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԸ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

ՔՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԸ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

ՔՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ

CREME DES ROSES DE LA VIRGINIE

Եիւզէ կիւզէլիք վիրմէք իչին, իւմի սըհհէթէ մուվաֆֆըգ սուրէթտէ պիր ին Պու թէրթիպ բատան չօգ դէպիք վէ վիրմէքտէ տիր։

Թօալէթէ տալիր օլան պու կիւզել թէրթիպ իլէ, պիւյիւկ զաթլարըն իչթիհատը մետտիտ իլէ տուզլարը մեգրուր թաֆիէթ, կիրէք ումուզլարա, զօլլարա վէ էլլէրէ, բէք ալտ վիրիլէպիլիր։

ԳՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԸ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

Եիւզէ պուլունան զըզամըգ լէքէլէրինի, վէ սօլկունլուղու, վէ գըզարթիլը վէ էմսալինի տէֆ վէ մահվ իտէրլէր։

Եալընըզ Պրէթուրթ վէ գում ֆապրիգասընտա թէրթիպ օլունուպ, վէ թիւրքիատա տէբօղիթսուս իսէ, եալընըզ միւսիւ Զէրվաթի վէ Ֆացէանըն Գալաթատա Ատա խանընտա վագը մաղազասը տըր։

AGENCE DE BANQUE ET DE CHANGE

ՀԻՋ ՊԻՐ ՇԷՑ ՂԱՅՑՊ ԻԹՄԷՄԷՔ ՄԱԳՍԷՏԻ ՅԼԷ ԲԻԱՆԳՕԵԱ. ՀԻՍՍԷՄԷՆՏ ՕԼՄԱՍ

Բաղպէթու միշթէրիլէրիմի մէնուն իթմէք իւզրէ, թահթը թէէմինէ ալընմը օլարագ, 300 միլիոն Ֆրանգ սէրմայէսի օլան Ասիւրանս Ֆինանսիէր նամ չիրքէթի իլէ միւնասէպաթա կիրիշտիմ։ Մէղքիւր չիրքէթ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրարար վասըթասը, հէչ տէյիլ իսէ, հէր պիլէթին Ֆիւսթը օլան 100 Ֆրանգըն թէէմին, եէսինի թէէմին իտէր, վէ օ հալտէ, հէր հանկը ճէնս պիլէթ օլուր իսէ օլսուն, հէչ պիր ադէ դայպ իթմէկ։ Մէղքիւր բիանգօ պիլէթլէրինէն վէ եախոտ բրօմէսէլերինտէն սաթըն ալմագ խոթէեէնէրէ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրարար վասրթասը, պէհէրինէ տէրհալ 100էր Ֆրանգ թէէտիեէ օլունմագ իւզրէ, Բարիսին Ասիւրանս Ֆինանսիէր չիրքէթի պօնօլարընտան պիր վէ եախոտ տահա զիեատէ իթասընա հազրրըմ։

Պու պօնօլար տա, պիր մրգտար Ֆրանսըզ էհամը ումումիէսինին պիր մահէլէ էմանէթէն դօնուլմուշ օլմասը, թէէմին խոլմիշլէր տիր։ Պինաէն ալէր մէղքիւր բիանգօ պիլէթ վէ բրօմէսէլերինէն վագը օլաճագ ադէթէճէ քեսֆիֆէյի զարար վէ զիեանը թէէմին խոէրիմ։ Հէր քէս, հէչ պիր շէյ դայպ իթմէկէրէք, պէնիմ բիանգօ պիլէթլերիմ վէ բրօմէսէլերիմին իւզրէրինտէ թայէնի տէնէեէպիլիր։

Սէնէոտ տէօրթ տէֆա էտուրատ չէէլէճէէ օլան Մաճաբիսթան էրալէէրինին 1870 սէնէսի էտուրատ։

ՊԻԻՑԻԻՔ ԻՔՐԱՄԻԵԼԼԷՐ · — 200,000 ֆիօրին, 50,000 ֆիօրին, 12,000 ֆիօրին

Սէնէոտ էլէտֆա էտուրատը չէէլէճէէ օլան Պապ Կրան պոսֆալընը էտուրատը։

ՊԻԻՑԻԻՔ ԻՔՐԱՄԻՑԵԼԼԷՐ · — 150,000 ֆիօրին, 15,000 ֆիօրին.

Սէնէոտ տէօրթ տէֆա էտուրատը հէչէոտ օլանճաճագ օլան Ավստրիա էհամը.

ՊԻԻՑԻԻՔ ԻՔՐԱՄԻԵԼԼԷՐ · — 40,000 ֆիօրին, 20,000 ֆիօրին.

Գալաթա, քէօրրիւ էսգընընտա, Հալաճեան խանընտա Ն. 3

Ս. ԱՏԼԷՐ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱԼԱՐՕ

Լօնտրա 26 յուլիս

Ինկիլիզ	գօնսօլիտի	101-1/16
Էսհամը	Ռումումիէ այլըրը	15-1/2
»	» գարանտը	15-5/8
1863	Իսթիդրաղը	17-1/2
1869	»	17-1/8
1871	»	77-3/4
1872	(Պոնտիւ Թրէզօր)	28-
1873	»	16-7/8
Օսմանլը	Պանգասը	15-3/4
Բուսիա	Իսթիդրաղը 1873	91-1/8
Մըսրը	Իսթիդրաղը պիրլէշմիշ	73-1/8
»	Իսթիեաղը (շլամէնտը.)	98-7/8
Տէվլէթի	Ամէրիկէ 1877 Իսթիդրաղը	89-1/4
Տարբա	սանիեէ	77-5/8
Մըսրը	Ռօշիտ Իսթիդրաղը	97-5/8
1877	Մաճարիսթան էհամը	100-3/8
Դամպիօ	Բարիզ	—

Բարիս, 26 յուլիս

Ֆրանսըզ	Ֆոնտասու 3 %	85-25
»	» 5 %	119-30
Էսհամը	Ռումումիէ այլըրը	15-70
»	» գարանտը	15-37 1/2
1863	Իսթիդրաղը	87-
1869	»	86-
1873	»	86-
Բուսիէի	Լըմէնտը. Թահվիլա.	52-25
Օսմանլը	Պանգասը	649-37 1/2
Դրէտի	Լիոնէ	922-50
Բուս	Ֆոնտասու 5 % (1877	93-9/16
Բուսիտնին	Շարք Իսթիդրաղը	54-3/8
Իթալիա	Ֆոնտասու	90-55
Մըսրը	Իսթիդ. պիրլէշմիշ	394-37 1/2
Իսբանեա	Խարիճի Իսթիդրաղը	26-5/8
Գամպիօ	Լօնտրա իւզէրինէ	25-20

Բարիս, (Պուրսա) 25 յուլիս

Ֆրանսըզ	Ֆոնտասու 5 %	119-11 1/4
Էսհամը	Ռումումիէ	15-37 1/2

Վիէննա, 25 յուլիս

Լօնտրա	իւզէրինէ գամպիա	117-45
Բուսիէի	տէմիր եօլ Թահվիլաթը	21-

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱԼԱՐՕ

Էսհ. Ռամ.	յուլիս 14 ազշմ. դբ.	17-5
» »	յուլիս 15 սպհ. աչ.	17-6
» »	Լն եիւքսէք	17-10
» »	Լն աշաղը	17-5
» »	Սաաթ 5 տէ	17-10
1863	Իսթիդ. (Մութօն) 6 % ֆ.	84-
1865	» » 6 % ֆ.	85-
1869	» (Բինար) 6 % ֆ.	81-1/2
1872	» (Պոն տիւ Թրէզօր	27-3/4
1873	» (Բինար) 6 % ֆ.	82-1/2
Բուսիէի	Ղամէնտըֆէր	51-1/2
Բարբր	ղուրուշ	-
Հէվալէսիզ	»	42-1/2
Ամէրիկի	%	8-

ԱԳՕՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Դրէտի ժէնէրալ 6 %	6-
Սօսիէթէ ժէն 6 %	5-10
Իսթանպոլ Պանգասը	11-10
Սօսիէթէ Օթօման	5-55
Թրամվայ 5 %	490-
Լավրիօմ (մատէն)	141-

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը վիրասը 400 ղրշտան	Ղբ. Փ.
Ինկիլիզ վիրասը	109-20
Ֆրանսըզ այթունու	87-10
Բօլ	90-
Դրիմից այթունու	51-05
Պէեազ մէճիտիէ	107-12
Մէթալիք	206-
Պէշիք	210-
Այթալիզ	126-3/4
Պագը	-
Գարպօն գայիմէսի գարիք	878

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1010-
Էն աշաղը	1010-
Սաաթ 5 տէ	1010-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ—ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ